

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

Татарстан Республикасында социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәмин итү турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2017 елның 22 июнендә
кабул ителде

1 статья. Әлеге Законның жайга салу предметы

Әлеге Закон социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәмин итү өлкәсендәге мөнәсәбәтләргә жайга сала.

2 статья. Социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәмин итү өлкәсендәге мөнәсәбәтләргә хокукий жайга салу

1. Социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәмин итү өлкәсендәге мөнәсәбәтләргә хокукий жайга салу Россия Федерациясе Конституциясенә, Татарстан Республикасы Конституциясенә нигезләнә һәм “Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында” 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – Федераль закон), аның нигезендә кабул ителә торган башка федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукий актлары, әлеге Закон, Татарстан Республикасының башка законнары һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Жирле үзидарә органнары федераль законнар, Россия Федерациясенә башка норматив хокукий актлары, әлеге Закон һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары нигезендә үз компетенцияләре кысаларында социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм

аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәмин итү өлкәсендәге мөнәсәбәтләргә жайга сала торган муниципаль хокукый актлар кабул итәргә хокуклы.

3 статья. Әлеге Законда кулланыла торган төшенчәләр

Әлеге Законда кулланыла торган төп терминнар һәм төшенчәләр Федераль закондагы мәгънәләрендә кулланыла.

4 статья. Социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәмин итү өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләре

1. Татарстан Республикасы Дәүләт Советы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәмин итү өлкәсендәге мөнәсәбәтләргә жайга сала торган Татарстан Республикасы законнары кабул итү;

2) социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәмин итү өлкәсендәге мөнәсәбәтләргә жайга сала торган Татарстан Республикасы законнарын үтәүне һәм гамәлгә ашыруны тикшереп тору;

3) федераль һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр башкару.

2. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәмин итү өлкәсендә чаралар үткәрү күздә тотыла торган Татарстан Республикасы дәүләт программаларын раслау, әлеге программаларның үтәлешен тикшереп тору;

2) социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәмин итү өлкәсендә норматив хокукый актлар кабул итү;

3) федераль һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр башкару.

3. Социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәмин итү өлкәсендә Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген

тәэмин итү өлкәсендә чаралар үткәрү күздә тотыла торган Татарстан Республикасы дәүләт программаларын эшләүдә һәм гамәлгә ашыруда катнашу;

2) Татарстан Республикасы милкендәге социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан инвалидларның файдалану мөмкинлеге өчен шартлар тудыруны тәэмин итү;

3) социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәэмин итү өлкәсендә мониторинг үткәрү;

4) федераль һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр башкару.

5 статья. **Махсус жайланмалар һәм жиһаз урнаштырылырга тиешле социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектлары**

Инвалидларга файдалану мөмкинлеген тәэмин итү өчен махсус жайланмалар һәм жиһаз урнаштырылырга тиешле социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларына түбәндәгеләр керә:

1) дәүләт һәм муниципаль торак фондының торак биналары;

2) административ биналар һәм корылмалар;

3) мәдәният объектлары һәм мәдәният-тамаша корылмалары, дини биналар һәм дини йолаларны башкару урыннары;

4) мәгариф, фән, сәламәтлек саклау, социаль яклау, халыкка социаль хезмәт күрсәтү һәм халыкны эш белән тәэмин итү объектлары һәм оешмалары;

5) сәүдә, халыкка жәмәгать һәм көнкүреш хезмәтләре күрсәтү объектлары, кредит учреждениеләре, нотариаль эшчәнлекне гамәлгә ашыру урыннары;

6) кунакханәләр (отельләр), башка вакытлыча яшәү урыннары;

7) физкультура-сәламәтләндерү, спорт биналары һәм корылмалары, ял итү урыннары, парклар, бакчалар, урман-парклар, пляжлар һәм аларның территорияләрендәге сәламәтләндерү һәм рекреация билгеләнешендәге объектлар һәм корылмалар, аллеялар һәм жәяүлеләр өчен юллар;

8) федераль һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә инвалидларны эшкү урнаштыру рөхсәт ителә торган сәнәгать билгеләнешендәге объектлар, кече бизнес объектлары, житештерү объектлары;

9) халыкка транспорт хезмәте күрсәтү объектлары һәм корылмалары: тимер юл вокзаллары, автовокзаллар, аэропортлар, автомобиль, тимер юл, су һәм һава транспортының халыкка хезмәт күрсәтә торган башка объектлары;

10) шәһәр, шәһәр яны һәм шәһәрара транспорт элементсендә барлык төр транспорт станцияләре һәм тукталышлары;

11) элемент һәм мәгълүмат биналары һәм корылмалары;

12) тротуарлар, урамнар, юллар һәм магистральләр аша чыгу урыннары.

6 статья. Социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеге өчен шартлар тудыруны тәмин итү

Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары (билгеләнгән вәкаләтләре өлкәсендә), оештыру-хокукый рәвешләренә бәйсез рәвештә оешмалар Федераль закон нигезендә социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның (кресло-коляскаларда йөрүче һәм суқырларны йөртә торган этләрдән файдаланучы инвалидларны да кертеп) файдалану мөмкинлеге өчен шартлар тудыруны тәмин итәләр.

Статья 7. Социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеге өчен шартлар тудыруны тәмин итүдә инвалидларның ижтимагый берләшмәләре катнашуы

1. Инвалидларның ижтимагый берләшмәләре Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеге турында һәм социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәмин итү өлкәсендәге чаралар хакында объектив, дөрес һәм тулы мәгълүмат алырга хокуклы.

2. Инвалидларның ижтимагый берләшмәләре социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәмин итү буенча тәкъдимнәр белән Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына һәм жирле үзидарә органнарына мөрәжәгать итәргә хокуклы.

3. Инвалидларның ижтимагый берләшмәләре вәкилләре социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәмин итү өлкәсендә мониторинг уздыруда катнашырга хокуклы.

8 статья. Социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәмин итүне тикшереп тору

Социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген

тәэмин итүне тикшереп тору Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

9 статья. Социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәэмин итү өлкәсендәге чыгымнарны финанс белән тәэмин итү

1. Әлеге Закон нормаларын яңа төзелә торган һәм гамәлдәге социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәэмин итү өлешендә үтәүгә бәйле финанс чыгымнары күрсәтелгән объектларның милекчеләренә йөкләнә.

2. Социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәэмин итү өлкәсендәге Татарстан Республикасы дәүләт программалары, муниципаль программалар чараларын финанслау тиешле бюджетлар, федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында тыелмаган башка финанслау чыганакалары исәбенә гамәлгә ашырыла.

3. Әлеге Законны Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән үтәүгә бәйле чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турындагы законда әлеге максатларга карала торган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә гамәлгә ашырыла.

10 статья. Әлеге Законның үз көченә керүе

1. Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

2. Федераль законнар нигезендә әлеге Закон нигезләмәләре социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан инвалидларның файдалану мөмкинлеген тәэмин итү өлешендә бары тик 2016 елның 1 июленнән генә кулланылышка тапшырылган яисә реконструкцияләнган, модернизацияләнган күрсәтелгән объектларга карата кулланыла.

Татарстан Республикасы
Президенты

Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2017 ел, 23 июнь
№ 41-ТРЗ